

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează Redacției Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor

un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

se adresează Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Prilejuri pastorale, iarna

Am mai scris, mi se pare, în coloanele acestui ziar, că păstorirea nu poate să rămână și în viitor, — dacă voim să devenim o preoțime străbătută până în adânc de chemarea noastră, — numai îndeletnicire de Dumineci și sărbători.

Aceasta din multe și multe motive.

Intre cari este și acela că preotul nu poate rămânea un izolat în mijlocul parohienilor săi, iar legăturile lui cu ei, dacă el este un preot din cap și până în tălpi, nu pot să fie de natură pur profană, needificatoare în sensul religios.

Elementul religios al vieții, al căru reprezentant și animator, prin misiune specială, este preotul, tinde să se încopceze apoi într'un mod firesc cu celelalte preocupări și momente din viața parohienilor. Aceasta e o idee atât de strâns urmărită de Biserica noastră, atunci când e prezentă cu binecuvântările și sfințirile sale la tot pasul, la toate răscrucele, la toate începuturile de lucru, la toate momentele de bucurie și de durere ale vieții pământești.

Duminecile și sărbătorile sunt pentru toți. Atunci li se spun oamenilor lucrurile generale, cari îi interesează pe toți; atunci se proclamă solemn anumite adevăruri generale de viață spirituală. Dumineca își uită omul, pe cât e posibil, cele ale sale, pentru a se cufunda în bucuria spirituală obștească. Și e un bine acesta. E o odihnă a sufletului în multe înțelesuri.

Dar vin zilele de peste săptămână, cu situațiile lor speciale pentru fiecare ins, pentru fiecare familie. Se retrage omul Dumineca seara din atmosfera de preocupare obștească, în căminul în care apasă din grindă, peste capul lui atâtea griji în legătură cu lucrul, cu copiii, cu boalele, cu lipsurile lui. Intră omul în paianjenșul de preocupări speciale al familiei sale.

Găsește el pentru toate puțină ușurare și răspunsuri în merindea spirituală agonisită în cursul Duminecii sau sărbătorii respective? La această întrebare nu se poate răspunde cu un da integral și universal. Vor veni peste săptămână momente de grea cumpănă, ispite, greșeli ireparabile, acte disperate. La fundamentul vieții și a familiei lui se stratifică astfel masivul unor impulsuri, pasiuni, orientări, care greu va mai putea fi dizolvat de străduințele ulterioare ale preotului.

Peste săptămână, cu un cuvânt, preotul găsește destul de lucru în câmpul vast cât viața al pastorației speciale și individuale. Cu deosebire iarna, când toate casele sunt pline de localnicii lor cu destul de puțin lucru. Iarna, când oamenii, gândesc mai mult, își eliberează instinctul social în întâlniri de tot felul, caută știri din lume cu toată aviditatea și mai ales stau la taifas ceasuri întregi. Am putea spune, iarna e mai activ spiritul

țărănimii, pe câtă vreme vara e mai activ trupul. Iar religia e în primul rând o preocupare a spiritului. De ce n'am folosi disponibilitățile atât de largi ale spiritului poporului în timp de iarnă, pentru a-l preocupa și cu alte chestiuni culturale, dar mai ales cu cele pentru care el are o deosebită plăcere: cu cele religioase?

Să înșir câteva prilejuri pastorale în cursul iernii:

Mai reamintesc odată vizitele la familie, de cari a mai fost vorba în acest ziar. Iarna e anotimpul lor excelent. Nu vei sta într'o casă o jumătate de ceas, fără să se fi adunat 2—3 vecini, cari vin să împrumute vreo uncealtă, ca să se peardă în convorbiri cu mult must de înțelepciune presărată cu un foarte original umor. Mi-l inchipui pe preot, venit eventual cu preoteasa care și-a adus ceva de lucru — este obiceiul iarna de-a merge o femeie la alta cu lucru —, în mijlocul sfătoșilor și bucuroșilor gospodari, cutreerând cu convorbirea și cu închipuirea multe tărâmurii și reale și ideale, tâlcuind pilde și sentințe din bătrâni și exprimându-și mai așa într'o doară vreo dorință sau regret în legătură cu starea religioasă-morală a lumii. Il văd ținând pe genunchi vre-un țânc, netezindu-i frumos părul și spunându-i vre-un basm cu împărați și cu feciori de împărați cumiști.

Trece apoi în drum spre casă pe la grădinița de copii, tot cu doamna preoteasă, ca să evite orice bănueli. Se interesează de e destul nisip, destule păpuși, destui soldați și cărucioare de joc. Copiii vor arăta ce poezie și ce cântare au mai învățat. Preotul le duce vreo carte cu chipuri și cu animale; cu vreo doi trei pe genunchi, cu ceilalți împrejur răsfoeste cartea, explicând fiecare chip și luând prilej dela vre-un chip să le spună vreo poveste cu animale — acestea le plac foarte mult la copii —, sau cu alte subiecte. În preajma Crăciunului îi învață, fără forme și fără severități, vreo colindă scurtă și le spune de pruncul Isus care s'a născut în iesle, de mama lui, de ingeri, de păstori. Le va arăta un joc nou, le va ajuta să ridice un castel în nisip.

Nu este prevăzut în nici un program pastoral vizita la grădinița de copii și ea nici n'ar trebui să se facă la poruncă, din silă, ci ca o plăcere, ducând pretenie și voce bună la copii. Dar ar fi bine ca aceste vizite să se facă totuși din când în când, măcar odată pe săptămână.

Sunt apoi la sate, iarna, șezătorile de lucru. Nu cunosc variațiile lor de formă după regiuni. Prin multe locuri se adună femeile dintr'o parte a satului seara până pe la miezul nopții la câte una din ele pe rând, sau permanent în aceeași casă, pentru a toarce. Aceasta-i șezătoarea de femei. Fetele se adună deosebit în șezătoa-

rea de fete, acolo mergând și flăcăii.

Cel puțin șezătoarea de femei este o ocazie care poate fi folosită cu mult succes de preot în sensul misiunii lui de păstor. Se va duce și acolo cu preoteasa, care-și duce ceva de lucru. Nu e de lipsă să stea mai mult ca vreo oră. Și nici să meargă în fiecare seară. Ci din când în când. La șezătorile acestea se cheltuiește de obicei mult spirit: se spun pățanii, se fac glume, se depun sforțări pentru a menține o anumită stare de vioiciune ca să nu vină somnul pe la gene. Dar mai ales se bârfește mult. Unele din femei sunt la curent cu situația din lăuntru fiecarei familii, cu defectele, cu greșelile tuturor sătenilor. În șezătoare se expun, se comentează. Se varsă și multă răutate la aceste prilejuri.

Prezența preotului poate fi de mult folos moral. În parte va asculta și el la convorbirile din șezătoare. Cu siguranță că în fața lui se va observa multă rezervă când se va vorbi despre cei absenți. Dar el va avea și un rol activ. Poate să povestească ceva interesant și nu mai puțin edificator, care să țină atențiunea plăcut încordată. Povestirile de natură religioasă-morală sunt cele cari desfată și odihnesc sufletul mai mult și pot ținea atențiunea mai durabil concentrată. Se creează astfel în șezătoare o atmosferă mai curată, de gânduri mai frumoase. O atmosferă care va dăinui chiar după ce se duce preotul, ca un fel de frâu care reține dela bârfelile răutăcioase. Mi-aduc aminte că odată, în copilărie, le-am citit femeilor adunate la șezătoare în casa părinților mei, Vămile văzduhului. Șezătoarea se transformase într'un cor de oftaturi, de interjecții căincioase. Fiecare se gândea la păcatele ei și la vama la care va avea să îndure cel mai greu moment. Toată seara a fost petrecută după aceea în comentarii cucernice în legătură cu cele auzite din carte. Prin șezători se pot propaga uneori adevărate epidemii de erori, de curente stricicioase. Mi-aduc aminte că într'o iarnă toate șezătorile s'au transformat dintr'odată în ședințe de spiritism, aruncând tot satul în febra unei panici. Un străin trecuse prin sat, ajunsese întâmplător într'o șezătoare și învășese femeile să ridice masa prin invocații idolatre. Practica aceasta, și în legătură cu ea altele asemănătoare, se răspândi fulgerător în tot satul, adunând seara tot a treia a patra casă familiile din jur pentru a o săvârși. Șezătoarea e un mediu prielnic de-a propaga o idee cât se poate de repede.

Șezătorile tineretului adult încă ar putea fi folosite ca prilejuri pastorale. Dar acesta e un prilej care cere atâta tact, încât cred că puțini preoți sunt în stare să-l folosească cu succes. Cei mai mulți poate că ar compromite, încercând să-l folosească, intenția bună de care ar fi străbătuți. (Ași fi foarte fericit dacă vre-un cucernic preot ar raporta vre-odată în acest ziar ce rezultate a putut obține folosind acest prilej). Dar che-

„Credința și munca pentru Țară și Rege“

— Ora străjerilor la radio —

În scopul de a întări tot mai mult, în mijlocul tinerimii școlare, sporul și voia bună la învățătură, și cu deosebire disciplina necesară, funcționează de un an de zile la mai multe școli așa numita străjerie, o mișcare pornită de Oficiul de educație a tineretului român.

Societatea de radio din capitală a pus la dispoziția acestui Oficiu o oră săptămânală, care s'a inaugurat Duminecă, la 4 d. m., prin cuvântarea rostită de M. S. Regele.

Suveranul vorbind la microfon, din palatul regal, spune:

Străjerismul nu este în rezumat altceva decât un efort de a ridica generațiile de mâine, spre a fi în toate foloșitoare Patriei.

Iată deci scopul ce ni l-am pus și pentru care s'a creat acest organism ce se numește Oficiul de educație a tineretului român.

Oficiul are scopul de îndrumare, coordonare și supraveghere a tuturor organizațiilor de educație a tineretului.

Străjeria este mijlocul prin care se aduce la îndeplinire acest program.

Deviza străjerului este: „Credința și munca pentru Țară și Rege“. În aceste cuvinte se rezumă programul nostru de educație.

Credința: baza oricărei acțiuni; trebuie să arătăm deci tineretului nostru că, spre a propăși în viața lui, trebuie să aibă înainte de toate credință. Credința în Dumnezeu și în Biserica strămoșească, credința în Țara lor, credința cătră Acela care întruchiează Patria: „SUVERANUL“. Dar dacă în sufletul lor, în toată firea lor, au acest îndemn al eului, ei mai trebuie să învețe că fără corolarul credinței munca nu poate îndeplini nimic.

Străjeria este un lucru specific românesc, izvorât din nevoile intime ale țării noastre și clădită numai și numai pe ceea ce cer nevoile României și Neamului Românesc.

O grijă deosebită o punem pentru dezvoltarea sentimentului național. Copiii noștri trebuie să învețe că dacă unele lucruri bune se pot aduce de peste graniță, sânt atâtea aici în pământul țării și în sufletul poporului, care să facă din România și din neamul nostru una dintre țările și unul dintre popoarele cele mai strălucite din lume.

Noi sântem o mișcare de regenerare națională, și acei cari ne-am înhamat cu toată credința și dragostea la acest crez, știm că vom reuși, căci generațiile de mâine ne urmează cu tot sufletul lor neprihănit și dornic de mai bine.

După cuvântarea Suveranului s'a rostit deviza străjerilor și a cercetașilor, s'au cântat imnuri străjerești și s'au citit câteva texte biblice.

știunea cum pot fi folosite manifestările și momentele firești din viața tineretului rural ca prilejuri pastorale, e prea importantă ca să nu necesite, vre-odată, o desbatere aparte. D. S.

Revelația dela Maglavit

În preajma comunei Maglavit de lângă Dunăre, pe un teren, care, prin conformația sa geologică și topografică, se înfățișează călătorului ca plin de mistere, s'a petrecut acum 6 luni un lucru extraordinar: ciobanul Petre Lupu, din comuna numită, a văzut și a vorbit cu Dumnezeu. În trei Vineri consecutive, la 31 Mai, la 7 și la 14 Iunie 1935, la aceeași oră și loc, Dumnezeu, sub chipul unui Moș, s'a arătat omului ales, poruncindu-i ca să anunțe lumea, că „dacă nu se pocăiește, dacă nu ține sărbătorile, dacă nu se lasă de rele, dacă nu cercetează biserica, dacă nu se apropie, atunci foc, atunci ne rupe muncile”.

După ezitări și lupte cu sine însuși, ciobanul s'a supus ordinului divin și a început a spune la oamenii, pe cari îi întâlnea, cele văzute și auzite.

Acestea sunt faptele, pe cari le povestește Petre Lupu oamenilor veniți să-l asculte. Ca o urmare, el îi îndeamnă să se pocăiască, să nu mai facă rele, să țină posturile, să se ducă la biserică, atunci, când preotul bate clopotul, ca să se roage, să ție sărbătorile cele de azi, și alte sfaturi folositoare.

Vestea celor petrecute pe malul Dunării s'a răspândit cu iuteala fulgerului. Simpla destăinuire a păstorului a fost suicientă pentru ca lumea românească să-și îndrepte toată atenția către locul plin de făgăduințe. De aici, acele minunate pelerinaje estivale și de toamnă din anul acesta, cari fac cinste poporului român. O probă a tezaurului intact și inestimabil de simțire religioasă și culturală, cari există în sufletul acestui popor.

Rămâne în sarcina bisericii, ca după ce se vor fi produs toate elementele, de cari aceasta are neapărată nevoie, să consacre în mod definitiv caracterul de loc sfânt al locului unde s'a produs minunea, iar pe păstor, fie în viață încă, fie după moarte, să-l declare sfânt al ei. Cedează savanților și doctorilor în medicină, în special psihiatrilor, dreptul de a se pronunța, după terminarea „studiilor” începute sau numai anunțate, asupra viziunii: dacă e un fenomen pur psihologic, un produs al diversilor factori ce s'au strâns în labirintul de activitate psihică, ce se numește inconștient sau subconștient (v. prof. Dr. Marinescu în „Universul” din 7 Oct. 1935), sau e mai mult decât atâta.

Ceea ce este greu de explicat, —

ceea ce constituie, după părerea mea, o veritabilă minune, este faptul unic în istoria noastră națională ca un om nu numai anonim, dar a cărui existență era ignorată și de vecinii săi, — un om, care să fie în mod continuu obiect de batjocură al consătenilor săi și vădit boicotat de feciorii și fetele din comuna sa natală, să devie dintr'o dată idolul nedesmințit al imensei mase populare românești.

Efectele moralizatoare asupra vieții de toate zilele a oamenilor în general și a țăranilor în special sunt nemaipomenit de mari. Dovadă, între altele, pot servi: numărul foarte redus de infracțiuni de tot felul ce s'au săvârșit și numărul mare de căsătorii ce s'au contractat în județul Dolj și în județele învecinate, după ce s'a produs miracolul. În privința aceasta se poate afirma în mod peremptoriu, că nici unul dintre filosofii, învățații, oamenii politici, șefii de guverne sau departamente, șefii de partide, sau de alte asociații, capii oricăror instituții publice sau private, cu alte cuvinte nici unul dintre noi cei de azi sau de ieri, nu putem și nu am putut avea o înrăurire atât de puternică și de binefăcătoare asupra vieții sufletului poporului nostru, ca ciobanul cinstit din Maglavit. Este încă un dar, care, — între atâtea alte daruri și însușiri, cu cari Providența a înzestrat țara și poporul român — vine de sus în momentul, care înseamnă o răspântie a istoriei noastre naționale.

Într'o vreme contaminată de cel mai abject materialism, în care semenul meu numai atâta valorează, câtă utilitate poate să reprezinte pentru mine; într'un timp, când majoritatea conștiințelor sunt adormite, iar îndeplinirea datoriei o sinistră glumă; când bunii patrioți rând pe rând devin din ce în ce mai sceptici, s'a ivit la orizont, trimis de Dumnezeu, omul, care, ca odinioară în timpurile și pe cărările biblice Ioan Botezătorul, să strige: „Pocăiți-vă, căci s'a apropiat împărăția cerurilor”.

În haosul și întunecul care fatal duce la abis, în ceasul al doisprezecelea, umilul cioban cu inima curată vine și ridică farul luminos spre a ne arăta calea de urmat.

Lumea, care se duce la Maglavit, eu o aș împărți în trei categorii. În primul rând, și în marea majoritate, sunt bolnavii, cari vor să se tămăduiască. În rândul al

doilea, sunt credincioșii, spre a lua legătură cu ciobanul în scopul de a-și satisface o necesitate de ordin sufletesc. În categoria a treia ar intra aceia, cari sunt conduși de o simplă curiozitate. Eu încă eram curios a cunoaște pe omul, în jurul căruia s'a creiat și persistă cea mai luminoasă aureolă în țara românească, până azi. Ei bine, azi după ce am avut ocazie să-l văd și să vorbesc cu dânsul, pot rosti celebrele cuvinte: „acum slobozește Doamne... cu rectificarea, că în loc de „Neamurilor” voi zice: «Românilor», dorind, ca românii să urmeze întru toate sfaturile păstorului, ca unele cari nu pot duce decât la mântuire.

Căci toate cele ce spune Petre Lupu sunt în perfectă concordanță cu punctele fundamentale ale bisericii creștine; toate sfaturile lui sunt utile și necesare vieții noastre naționale, atât private, cât și publice.

Dr. Simeon Mitea

Aniversarea zilei de 1 Decembrie la Sibiu

A șaptesprezecea aniversare a mărețului act desrobitor dela 1 Decembrie 1918, — când în cetatea lui Mihai Viteazul adunarea națională a decretat unirea pe veci a Transilvaniei și Banatului cu vechea Românie, — a fost pomnită în tot mai românescul Sibiu cu aceeași profundă pietate și nemărginită recunoștință, ca și în anii precedenți, de când țara întregită se desvoltă în frontierele sale etnografice dintre Tisa, Nistru, Dunăre și Marea Neagră.

La impresionanta slujbă religioasă, în catedrala mitropolitană, asistă o lume de credincioși. Sânt de față: I. P. Sf. mitropolit Nicolae, P. Sf. arhiepiscop Vasile; fruntașii români ai Sibiului, civili și militari, sânt conduși de dl general de corp de armată Virgil Economu și dl prefect județean N. Regman. La sfârșitul slujbei cuvintează, frumos și cu miez, pâr. protoiereu Ioan Dăncilă.

Întreg publicul se îndreaptă după aceasta spre sala mare dela Thalia, de astădată neîncăpătoare pentru toți cei veniți să participe la aniversarea întregirii neamului.

Imnul regal, intonat de corul și orchestra liceului Gheorghe Lazăr, a deschis festivalul. Au luat cuvântul: dl Silviu Teșosu, inspector școlar, desfășurând rostul avut de «Astra» culturală în pregătirea unității naționale: dl Romulus Seșeanu, deputat, a vorbit ca repre-

zentant al Ligii antirevizioniste și a constatat că actul dela Alba-Iulia din 1918 este expresia voinței tuturor românilor de a se uni în același stat, în același granție etnografice, geografice și istorice, formând un singur corp și suflet. Vorbitorul amintește activitatea patriotică și scrierile cărturarilor din țările române în vederea marelui uniri naționale a tuturor românilor într'un stat liber și neatrănător. Revizionistilor din Ungaria li se spune, că noi românii nu stăpânim teritoriile altor neamuri, ci pământul care ne aparține de drept și care este leagănul poporului românesc. Patrimoniul național, apărut de strămoșii noștri și lăsat nouă moștenire, avem să-l păstrăm și, la rândul nostru, să-l lășăm întreg moștenire urmașilor noștri români. Solidaritate în toate acțiunile și conștiință de misiunea ce avem s'o îndeplinim, vom aduce toate jertfele, întru păstrarea neștirbită a granițelor patriei române de astăzi.

La urmă a vorbit dl Vasile Stoica, ministrul României la Sofia. Salutând pe I. P. Sf. mitropolit Nicolae și pe dl general de corp V. Economu și pe ceilalți fruntași asistenți, în calde cuvinte pomenește de martirii și profetii unității naționale, a căror memorie trăiește vie în sufletele noastre. Poporul românesc, strâns în jurul Regelui și al steagului național, este garanția izbânzilor viitoare și siguranța înfăptuirilor de până acum.

Programul festivalului a fost completat cu recitări, coruri și orchestră. Executate cu însuflețire de tinerimea noastră liceală, au pus în bună lumină însușirile alese ale celor chemați să ducă mai departe, în timpurile ce vin, munca pentru credință, pentru neam și pentru Rege.

Pavilion străjeresc. Duminecă, în 1 Dec., la ora 3 d. a. s'a desfășurat în Sibiu, în curtea internatului Școlii normale de fete, solemnitatea ridicării unui pavilion străjeresc. Serviciul religios s'a săvârșit de P. Cucernicii A. Gălea și I. Dăncilă, răspunsurile le-a dat corul Școlii noastre normale. Pâr. protoiereu I. Dăncilă, în cuvântarea sa ținută la acest prilej, arată în graitoare culori însemnătatea deosebită a înființării străjeriei. Au participat la frumoasa serbare P. S. arhiepiscop Vasile, dl general V. Economu, — care a mulțumit în scurte și calde, cuvinte, pentru inițiativa ridicării pavilionului, — și alți distinși reprezentanți ai autorităților locale.

* FOIȘOARA *

Psihologia în serviciul învățământului religios

— Intre metodă și spirit * —

Cerul ne-a hărăzit și propunătorii de Religie am acceptat să cultivăm tinerele mlădițe ale viei Domnului ca să poată aduce roadă bună, multă și la timp, și ca roada lor „să rămâie”.

A cultiva însă însemnează muncă, muncă continuă, conștiință și întemeiată pe multe și variate conștiințe. Viața e dotată cu fire proprie; mlădițele de rod trebuie să fie firească, organic unite cu buciul vitei; trebuie să fie îngrijită într'un anumit fel și nu în altul, dacă vrem să dea roadă; viața ei întreagă, ba chiar și felul roadei atârână și sunt adânc influențate de mediul în care i-e dat să se desvolte. Cultivatorul iscusit va trebui să aibă cunoștințe speciale în aceste direcții și să lucreze ținând seamă de ele, îndepărtând ce e neprielnic sau vătămător și favorizând sau utilizând tot ce poate influența în bine desvoltarea și rodirea ei. Altcum riscă s'o strice, să-i provoace degenerarea, și poate chiar s'o piardă pentru totdeauna.

Astfel privind datoria și munca noastră, nu se poate spune, că e ușoară. Și vai, apăsătoare și împreună cu multă

răspundere e, când din ea faci problemă de conștiință și nu chestie de meserie!

A studia și a cunoaște firea, latură atavică, mecanismul vieții spiritului, legătura cu timpul și mediul de desvoltare ale unei mlădițe omenești însemnează a face psihologie; și a utiliza cu scop precis rezultatele acestei operații asupra mlădiței nu e altceva decât a face pedagogie, adecă a întrebuița metoda firească potrivită pentru atingerea țânței dorite. — Metoda însă variază după felul cum faci psihologie. Poți porni dela anumite concepții de bază, întemeiat pe un anumit fel de premise filosofice, pe un anumit fel de observație și experiență, de studiu psihologic, sau lucrezi pe bază de intuiție psihologică ori în chipul cel mai norocos: combinându-le pe amândouă.

Iată piatra unghiulară a oricărui învățământ.

Fără ele nu se poate face nici învățământ religios. A face psihologie bună, pentru profesorul de religie e identic cu a face diagnostic bun pentru medic.

Nu se poate intra în cetatea sufletului spre a-l cuceri pentru o viață nouă fără a avea cheile porților și fără a cunoaște planul, organizarea și forțele, ce se ascund în ea!

Subtitlul articolului adaugă: „Intre metodă și spirit”. Cu alte cuvinte, nu vom face nici metodologie, nici psihologie. Și-mi pare foarte firesc. Aici n'avem să facem lecții de această natură. Rândurile acestea au menirea de a atrage atenția, de a unifica vederile, de a ne preciza atitudinea, de a ne fixa pozițiile, pentru a putea ac-

ționa solidar și în același fel față de ceea ce vine și poate veni. Vom stabili ce să răspundem și cum să răspundem, când ni se va cere cuvântul sau când cuvântul nostru va trebui să fie rostit.

Și pentru aceasta cred, că trebuie să răspundem la următoarele trei întrebări firești:

1. Stă religia în vreo legătură cu psihologia?

2. Care e legătura și ce ajutor ne poate imbia?

3. Care e psihologia, căreia să-i solicităm ajutorul?

Și cu ajutorul Domnului și al unor cercetări în domeniul acesta, voi încerca să dau răspundere, pe care-l cred eu potrivit, rămânând ca on. cetitori să-l discute și să primească sau să respingă ceea ce li se va părea că nu este cu adevăr. Mie mi se pare totul cu adevăr.

Problema religiei se discută acum și la noi. Deocamdată suntem numai în faza de afirmații sau de ironii ieftine. Neopăgânismul bate însă la ușe și nu cred să scăpăm de atacuri pornite cu toată ura și cu toată greutatea, chiar când se vor da pe căi piezișe. Nu voi să mă gândesc la religia-chestie personală, la statul aconfesional și altele. Mă mărginesc la cele cu caracter pedagogic.

În Germania s'a pus aceste întrebări curioase: „Are copilul religie?” și „Se poate învăța (prin propunere) religia?” * Mi se pare, că ele stau în legătură și cu chestiunea ce o discut.

* Cf. Richard Kabisch: Wie lehren wir Religion? Versuch einer Methodik R. U. auf psychologische Grundlagen. Göttingen, 1923.

Are copilul religie? Dacă n'o are el, n'o are nici omul mare și atunci este un artificiu nefolositor tot învățământul religios și în veacul utilitarismului celui mai nesătul nu mai are rost. Este deci religia ceva ce să vără cu dea sila din afară în om? E ridicolă întrebarea și consecințele ei fără un răspuns categoric funeste.

Religia face parte integrantă din sufletul omului. Nu e ceva dat din afară. Omul, în clipa în care a intrat în lumea aceasta, a intrat într'o rețea de raporturi, de fire invizibile, cari îl leagă cu marele principiu al existenței și cu tot ce a luat ființă dintru neființă, cu tot ce-l încunjură. Aceste raporturi, această rețea de raporturi vii există și lucrează asupra noastră chiar fără să știm și fără să vrem. Cu libertatea noastră de voință putem deranja sau face să revie, sau putem să le menținem normale. Exact situația unui nod dintr'o rețea de filătură întinsă pe rama de brodat: formezi un nod nou, îndatăce l-ai înodat e legat prin fire de anumită lungime cu nodurile vecine și prin acestea cu toate celelalte depe rețea; dacă ar avea inițiativa și libertate de voință și s'ar deplasa, în mod firesc s'ar deranja toată rețeaua și s'ar schimbă poziția tuturor celorlalte noduri; dar în aceeași vreme toate ar tinde spre poziția normală, stabilită prin ramă și prin firele, cari unesc nodurile. Dacă aceasta e religia, și știm cu toții, că aceasta e, — are copilul și are adultul și omul mare religie; o are dela fire și prin simplul fapt că s'a născut în lume.

Omul și simte că o are. Și încearcă să o descifreze. Cum îi reușește să o tra-

* Subiect, care a figurat și în programul Congresului profesorilor de religie dela Mănăstirea Dealului din 1934.

Probleme-Recensii-Comentarii

Comemorarea neuitatului mare mitropolit Andrei Șaguna, la ziua sfântului apostol Andrei, s'a desfășurat în școlile noastre ortodoxe române, și în anul acesta, cu toată evlavie și recunoștința datorită fericitului Ierarh.

Atât tinerimea liceelor ortodoxe române din Brașov și Brad, cât și studențimea Academiei teologice din Sibiu, au prăznuit, în cadrul unor solemnități, pline de pietate, pe neîntrecutul lor Părinte sufleteș, care li-a dat puțința de a-și urma și a-și desăvârși creșterea în școala ce ne trebuie nouă ca români binecredincioși.

O asistență aleasă și numeroasă în frunte cu I. P. Sfințitul Mitropolit Nicolae, P. S. Arhiepiscop Vasile, și alți distinși intelectuali, a onorat ședința festivă organizată de Societatea de lectură a studenților academici, sub conducerea părintelui profesor Pr. Dr. Nicolae Popoviciu, care, în cuvântul său de deschidere, tâlmăcește rostul comemorărilor anuale. O conferință, coruri și recitări au dat prilej tinerimii să-și manifeste destoinicia și direcția activității sale școlare.

Mulțumind în frumoase și părintești cuvinte I. P. Sf. Mitropolit adresează viitorilor noștri preoți câteva luminoase directive în vederea muncii duhovnicești ce-i așteaptă în lumea aceasta schimbată de astăzi.

Despre cartea de rugăciuni, tipărită în anul acesta cu binecuvântarea I. P. S. Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae al Ardealului, se exprimă păr. Iconom Marin D. Proefescu, în revista clerului argeșan *Păstorul Ortodox*, din Oct. c., în următorul mod:

Ceea ce este de remarcă, cunoscând această „carte de rugăciuni” — unică în felul ei — e grija I. P. S. Mitropolit Nicolae — cunoscut îndeobște ca foarte versat în speculațiile filosofice și cu problemele de doctrină teologică — și de comoara aceea de mare preț a cărților noastre de rugăciuni bisericești, cu care a trăit și cu care s'a susținut sufletul neamului nostru în trecut. Din această comoară, cu multă pricepere I. P. S. Nicolae a ales pietricelele nestimate, din care a alcătuit, pentru vremile de azi, o „carte de rugăciuni”, ce face cinste distinsului arhiepiscop al Bisericii noastre și care-i conturează și mai mult chipul Său de adevărat Ierarh ortodox.

ducă în cuvinte și în fapte conștiente, e altă întrebare. Aici apar influențele atavismului, ale mediului, superioritatea sau inferioritatea insului. Căci religia oricui se dovedește influențabilă. Și prin aceasta am dat un prim răspuns întrebării: „Se poate învăța (prin propunere) religia?”

În adunarea din Eisenach dela 1900 a societății „Prietenii Lumii Creștinești” s'a discutat pe larg chestiunea. A. Bonus, H. Vollmer și F. M. Schiele au susținut, că religia nu se poate învăța. Bonus a subliniat că prin învățământul religios îngropăm numai adevărata religie. Ceilalți doi au fost ceva mai blânzi. Ei au spus, că învățământul religios nu face nimic altceva decât împărtășește cunoștințe despre creștinism,* discuție ce și-a întins ecoul până la noi; adevărat, că până acum nu în publicitate.

Cum privim această problemă? Ca Bonus? Atunci n'avem de ce să cerem ajutorul psihologiei. Metoda gramaticii: nota, nuiaua și silogismul dacă e, — va fi suficientă și la religie. În acest caz nu prea avem de discuta chestiunea psihologiei în slujba învățământului religios.

Religia numai chestie cerebrală? — Ce greșală!

Mântuitorul S'a smerit pe Sine până la luarea chipului nostru imperfect ca să facă gimnastică de creier cu noi? Sf. apostoli și-au lăsat rosturile și tiheala pentru a se întrece în dialectică cu Grecii și cu

* Chestiunea a fost discutată și de Gebhard la Berlin, de Vogt, Baumgarten, Nibergali și de Eduard von Hartmann, director de școală secundară, care a spus, că școala are datoria numai de a împărtăși cunoștințe religioase. Kabisch o. c.

Pentru educația religioasă și națională. — Ministerul instrucțiunii a luat măsuri ca în unele regiuni, unde poporul nostru s'a înstrăinat în parte de limba și legea strămoșească, să se destineze la școlile primare din comune câte o sală de clasă care să slujească drept locaș de închinăciune. Autoritățile bisericești se vor îngriji, ca personalul de catehizație să facă serviciul religios în zile de sărbători bisericești și naționale.

La școlile primare unde se vor înființa altare se vor pune, în curte, câte o troiță și un clopot.

Predarea clopotului și troiței o vor face directorii în persoană, cu o delegație de profesori și elevi dela școala normală, școlii și autorităților din comuna respectivă și în prezența delegatului Bisericii.

Apelul pe care l-a adresat dl. Dr. C. Anghelescu în această chestiune, sfârșește astfel:

„Faceți din această chestiune, în școala dv., obiectul unei preocupări speciale de educație religioasă și eminentamente națională».

Conferințe religioase. — Duminecă în 24 Noembrie 1935 s'a ținut conferința de toamnă a preoților ortodocși români din puotopiatul Târnava mare în frunțașă comună Biertan. Încă din zorii zilei mulțimea de credincioși din împrejurimi a alergat cu însuflețire, dornică de a trăi câteva clipe într-o atmosferă cu miros de bună mireasmă duhovnicească, — atmosferă creiată de întrunirea slujitorilor lui Hristos. Un sobor impunător de preoți în frunte cu P. C. părinte protopop Ioan Dragolea a oficiat serviciul divin: Utrenia și sf. Liturghie. La priceasnă a vorbit preotul I. Cantor, comentând Evanghelia zilei. La sfârșitul sfintei liturghii vorbește părintele Ioan Chișiu din Ernea, despre: „Minunile dela Maglavit”, insistând asupra curentului de regenerare morală și religioasă produsă de minunea arătării lui Dumnezeu la Maglavit. În urmă, P. C. părinte protopop, într-o cuvântare succintă, arată credincioșilor rolul preotului în viața noastră socială și rostul convenirilor preoțești.

După masă la ora 2 s'a făcut, tot în sobor, vecernia, sfințirea apei mici și parastas. La sfârșit P. C. părinte

Romani? Nicodim, Iosif Arimateianul, Samarineanca, Maria Magdalena, tâlharul de pe cruce, Paulus Sergius, Dionisie Areopagitul, însuș sfântul apostol Pavel au fost convertiți la noua viață cu arcanul silogisticii dibace? În cazul acesta ce deosebire ar fi între religie și filosofie? De ce filosofii cei ageri la munte nu cuceresc lumea? Marile convertiri și marile devotații și virtuți întru chipate de atâția de ai lui Hristos sunt rodul unor isbituri de silogisme precise poate, dar seci și stinse ca sunetul unei lovituri de potcoavă dela copita unui cal ce pășeste în miez de noapte cu întunec fără fund când izbește o piatră? La atâta se reduce munca bimilenară a bisericii creștine? Atunci dece toți pedagogii mari, cari au lucrat pe teren, nu între pereții unui cabinet, au susținut și au dovedit practic, că religia se poate învăța? Aplic vorba prof. Max Plank din cuvântarea dela primirea postului său de rector al universității din Berlin în 1913: „Sich hier zu entscheiden, ist darum — Sache nicht der reinen, sonder der praktischen Vernunft, ist Sache einer gesunden Weltanschauung”, sau pe românește: limpezirea acestei chestiuni nu aparține rațiunii pure, ci celei practice, este treaba unei concepții sănătoase despre lume.*

O corectă concepție despre lume, și deci și despre om și rostul lui, ne convinge, că religia există, e bun sufletesc, și că în cămările sufletului se găsește o centrală, care unește mulțimea de fire nevăzute ce ne pun în legătură și într'un anumit raport cu lumea prin mijlocirea trupului nostru,

* Citat după Dr. Joseph Geysler în «Die Seele».

protopop Ioan Dragolea, — pornind dela cuvintele: „Nu tot cel că-mi zice Doamne, Doamne, va intra în împărăția cerurilor... căutați mai întâi împărăția cerurilor și dreptatea lui Dumnezeu și toate celelalte se vor adăoga vouă”, — arată care este adevărata viață creștină, bazată pe dragostea lui Hristos.

După vecernie preoții în corpore s'au îndreptat să viziteze casa frunțașului credincios din comună, N. Popoviciu, tatăl distinsului profesor preot Dr. Nicolae Popoviciu dela Academia Teologică Andreiană.

S'a trecut apoi la locuința părintelui Gheaja din loc, unde s'a ținut ședința intimă preoțească.

P. C. părinte protopop, în cuvântul său de deschidere, constată cât de mult curentele oculte rod la temelia societății, primejduind inițiativa sănătoasă pornită dela cei bine intenționați. Biserica prin slujitorii ei, într'o muncă neșovăitoare depusă în ogorul regenerării morale, este chemată să contrabalanseze acțiunea de destrămare pornită din umbră de dușmanii neamului și ai bisericii.

Intrându-se în ordinea de zi, părintele Olteanu din Criș, citește darea de seamă asupra cărții părintelui Ștefan Meteș: „Istoria Bisericii și a vieții religioase a românilor din Transilvania și Ungaria”, insistând asupra capitolelor mai însemnate. Asupra acestei cărți valoroase fiecare preot a făcut dare de seamă.

Urmează tema: „În decursul utreniei și sf. liturghii, la ce timp se tragă perdeaua la ușa împărătească, atunci când se cădește”, lucrare prezentată și susținută de preotul E. Fleșeriu, din Hundorf. Problema, bine lucrată, dovedește că autorul n'a pregetat să consulte izvoare bogate de informații pentru a rezolva în scurte cuvinte și temeinic problema dată. Cu această ocazie, la propunerea P. C. părinte protopop, profeșimea tractuală a sărbătorit pe vrednicul slujitor al altarului părintele Gheaja, din Biertan, care a împlinit 62 ani din viață și 37 ani de rodnică activitate pastorală. Vorbește P. C. părinte protopop Dragolea, preoții I. Chișiu și Gr. Suci, omagiind pe sărbătorit precum și pe vrednica-i soție tovarășă de viață. Tuturor li-a mulțumit părintele Gheaja. I. C.

Octavian Beu: Răscoala lui Horia. — Pentru ardeleni revoluția dela 1784 nu este numai o dată istorică de covârșitoare importanță, cât mai ales mișcarea cea dintâi și cea mai eroică pentru desrobire de sub dominațiunea străină.

Chiar acum, după mai bine de 150 de ani, mișcarea celor trei moși nu poate trece neamintită prin viața oricărui ardelen, neevocată și fără proslăvire. Așa după cum unele popoare au în obiceiul lor datina de a orna casa cu un tablou din istoria acelei națiuni, tot așa cred că pentru ardeleni bustul lui Horia, sculptat ori pictat, trebuie să stea alături de al lui Traian în Dacia sau ocupării de către Mihai Viteazul a Alba-Iuliei. Răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan a fost o luptă masivă, lipsită de mijloace, și copleșită de dușmani, pornită de trei martiri și neapărați nici de zale, neîncinși cu săbii sclipitoare de oțel spaniol și cu ornamente cavaleresti. Sublimul acestei revoluții rezidă în opinică și coasă.

Și cu toate acestea prea puțini au fost aceia care s'au silit să ne înfățișeze cât mai complet acest episod din viața noastră. Putem chiar spune, că la aniversarea celor 150 de ani dela revoluția lui Horia, cărțile aveau aceleași texte ca și cu mult timp în urmă, aceleași urme de pecetii și desemnări ce le găsim deopotrivă în abecedar și într-o carte de istorie savantă. Până anul acesta puteam număra pe degete imaginile, reliquiele și fotografiile rămase de mărturie revoluției dela 1784.

Dl. Dr. Octavian Beu, ne-a dat pe lângă memorabilele descoperiri asupra trecerii lui Franz Liszt prin România, cea mai completă colecție de tablouri și descrieri asupra vieții martirilor Horia, Cloșca și Crișan.

Am citit scrieri despre «Suplex libellum valachorum» și alte asemenea «trimiteri biografice», dar nu știu dacă sunt mulți aceea cari au văzut cel puțin o copie de pe textul acestei memorabile munci. Dl. Beu ne pregătește deasemăni întreaga corespondență a lui Iosif II cu comandantul său de oaste și politician în legătură cu revoluția lui Horia, Cloșca și Crișan.

«Răscoala lui Horia», apărută anul acesta în atelierele «Cărții Românești» aduce o importanță contribuție în capitolele revoluției. Clisee adunate cu răbdare și multe sacrificii în bibliotecile și

fire pe cari le putem lungi sau scurta după cum deprindem să lucreze puterile, cari sălășluiesc în suflet.

Aceasta e religia subiectivă. Psihologia, studiind sufletul, dă și trebuie să dea și de ea, și trebuie s'o studieze din latura care o interesează. Deci iată prima legătură între religie și psihologie și obligația pentru profesorul de religie de a urmări rezultatele psihologiei.

Religia subiectivă nu e tot una cu religia bisericii. Cea obiectivă, ortodoxia, planează deasupra noastră și a vremurilor ca o lumină sfântă a Domnului, precizând corect raporturile, în cari ne-a pus Ziditorul nostru. Ea se cere coborâtă în suflete pentru a se altoi pe cea subiectivă prin harul divin și prin lucrul omenesc al cuiva. Ori această muncă e muncă psihologică. Profesorul trebuie să știe cum se pătrunde în taințele sufletului, cum se descuie porțile cetății lui, cum se deschid larg ferestrele palatelor și uzinelor lui, cum să-l facă să privească sus și departe, dincolo de zările vremelnice, ba chiar să-l ajute să-și ia zborul și să planeze maiestros în înălțimile albastre ale nemărginitului și ale eternului. Toate aceste secrete i le pune la îndemână studiul psihologiei.

Cu acestea mi se pare că am putut evidenția că între religie și psihologie este legătură și că profesorul de religie nu se poate desinteresa de rezultatele dobândite de știința sufletului.

2. Să scoatem acum la iveală care este legătura și să stabilim ce ajutor ne poate da. În școală religia ortodoxă vrea să des-

volte caracterul tinerei mlădițe omenestă nu în orice caracter, ci în caracter creștin ortodox și să facă din ea — din mlădiță — membru activ, conștient, — practicând ortodoxia, — al bisericii și al țării sale. Deci e vorba de instrucție și mai mult de educație. A desvolta caracterul cuiva în caracter creștin și ortodox, însemnă și împărtășire de cunoștințe despre creștinism și ortodoxie, deci instrucție, și a face din cugetare cugetare nobilă creștină, din simțire simțire nobilă creștină, și din voința lui voință nobilă creștină, și creștină în cel mai profund și mai înalt sens, în cel ortodox, adică armonizând pe individ cu societatea și societatea cu individul, însemnează educație în cel mai cuprinzător înțeles.

Prin această anticipare, am făcut să se distingă cele trei manifestări mari ale sufletului omenesc în legătură cu religia. Cunoașterea, simțirea și voința nu formează cele trei capitale mari ale oricărei psihologii? Și atunci e limpede, că ajutorul ce ni-l dă și ni-l poate da psihologia e în această direcție: profesorul știe că mecanismul vieții sufleteste e așa întocmit și nu altfel, și în consecință nu poate strecura în interiorul sufletului decât ceea ce corăspunde; constatările psihologiei îi ajută să știe ce să dea la anumită vârstă și în anumite împrejurări, cât să dea, ca să fie în cadrul legilor firii și cum să împărtășească pentruca rezultatul să fie cel dorit și urmărit, și nu altul. El, profesorul, înainte de a face lecția, trebuie să străbată tot procesul psihic al elevului; altcum riscă să vorbească pereților sau în pustiu și nu va reuși niciodată ca din forțele inferioare ale omului să facă forțe superioare, constructive, creatoare. [Sfârșitul urmează]

arhivele din Berlin, Viena și Budapesta. Colecția cuprinde peste 100 de ilustrațiuni, sunt reproduse epopeii celor trei ciubărari, unde orice cuvânt devine inutil. Nimic mai complex, nimic mai inedit nu putea să ne fie procurat. Lucrarea răvnei datorită dlui consilier de legație Octavian Beu a fost și este cea mai importantă contribuție la aniversarea de un deceniu și jumătate dela tragerea pe roată la Alba-Iulia și ea ne-a îndepărtat definitiv grija și teama că aceeași o sută și cincizeci de ani de pioasă memorare vor fi evocați numai cu câteva vorbe goale și fără vre-un aport pozitiv.

Față de prețul modest (lei 200) și execuția ireproșabilă, dar mai ales față de conținutul operei dlui O. Beu îndemnăm pe orice intelectual român să-și apropie acest neprețuit volum.

Leon Proca

DI FROLLO DĂ LECȚII FOR-ULUI. DI Frollo are în România o gazetă prin care dăscălește odată pe săptămână pe fruntașii neamului nostru și face de pe pag. 1 până la a 4 apologia catolicismului și batjocura ortodoxiei. Într'un număr recent ia la mână pe președintele Forului, care debitează cu lucruri „răsuflă și arhirăsuflă” și intră Forul în umbra după „confișcarea bunurilor bisericii catolice de ambele rituri”, câtă vreme „ar trebui să se ia la întrecere cu noi (cu dl Frollo adecă!), căutând să-și dovedească prin aceasta superioritatea, în a înălța societatea și mai ales în a ridica viața publică din mocirla imoralității unde a cufundat-o lipsa de credință în Dumnezeu (cu cât delicia simt că spune străzului lucrurile acestea)”. „In felul acesta înțelegem lupta confesională: o nobilă rivalizare în acțiune constructivă”.

Te-ai aștepta în urma acestor rânduri, să nu găsești în „Farul Nou” decât articole de îndemnuri morale și de învățătură pentru credincioșii catolici, de sfaturi pastorale pentru preoți ș. m. d. p. În realitate acest ziar e plin totdeauna aproape numai de articole și notițe în care se arată că ortodoxia este în eroră; este plin de articole proselitiste cum se zice. Se vede că acest ziar n'are cui face educație constructivă, că rosturile lui sunt pur proselitiste (De altfel și numele de „Farul Nou” are acest senz: să arate poporul român un alt far, spre deosebire de cel vechiu care nu mai e bun!).

Iată chiar numărul în care dăscălește Forul să ducă acțiune constructivă. Primul articol e o apologie a celor 20 de cardinali nou numiți, între cari Marmaggi fostul nunțiu din România, care a trebuit să părăsească țara noastră pentru acte nu prea filoromâne, e lăudat pe o colană întregă ca un mare binefăcător al României. În alt articol e dăscălit Forul și zeflemișii dnii prof. S. Pușcariu și O. Ghibu. Iar la foisoară un anume Stanciu, continuă de mai multe săptămâni să înșire citate din cărțile ortodoxe de slujbe, în cari s'ar mărturisit primatul papal (se vede că ignorantul acesta nu știe că chestiunea a fost clarificată nu mai demult decât acum 2 ani, de păr. prof. Dr. N. Popoviciu, în coloanele ziarului nostru, înfundând pe aceia cari mai înșiraseră odată exact aceleași citate pe cari le înșiră dlui acum). Incolo ziarul mai cuprinde notițe cu laude hiperbolice despre ce face catolicismul prin diferite țări.

Aceasta-i operă constructivă? Nu! Aceasta-i semănare de vrajbă. Și apoi ar fi de așteptat ca tocmai un străin să facă operă constructivă în România?

P. S. Într'un număr trecut același ignorant cu numele de Stanciu repetă batjocurile mai vechi ale „Farului Nou” la adresa lui Șaguna, care n'ar fi fost bun român!

Poftim operă constructivă!

La onomastica I. P. Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae

În ziua de 6 Decembrie c., cu ocazia onomasticeii Inaltului nostru ierarh, clerul și credincioșii mireni și-au arătat din nou sentimentele neschimbate de profundă dragoste și devotament ce le păstrează înțeleptului conducător și îndrumător al sfintei noastre Biserici ortodoxe ardelen.

În presara serbătorii Sf. Nicolae, la reședința mitropolitană s'a dat o frumoasă serenadă. Sub conducerea profesorilor, în frunte cu directorul, dl I. Moșoiu, dela liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov, s'a prezentat o delegație de 50 școlari cu fanfara lor executând câteva cântări alese și rostindu-și urările lor. Asemenea și studenții Academiei teologice Andreiane, prin o vorbire și cântări și-au manifestat alipirea sufletească față de Inaltul lor purtător de grijă.

În ziua de Sf. Nicolae, la sfârșitul sfintei Liturghii s'au înălțat rugăciuni către Cel Atotputernic, pentru îndelungime de zile Inalt Prea Sf. Sale, — ear după aceea au urmat, în reședința mitropolitană, felicitările mulțimii de credincioși, preoți și alți intelectuali sibieni, și reprezentanți ai autorităților militare și civile.

Au ținut cuvântări, exprimând doriri de bine: dl general de corp de armată V. ECONOMU, ca reprezentant al puterii armate; P. Sf. Arhiepiscop vicar VASILE, în numele clerului și poporului credincios; în numele „Solidarității” a vorbit dl C. POPP.

Mulțumind pentru toate aceste bune sentimente ale iubitorilor Săi și sufletești, I. P. S. Sa spune, în rezumat, următoarele:

Adânc mișcat de sentimentele ce mi le-ați exprimat atât de călduros, vă rog să primiți, odată cu profundele mele mulțumiri, încredințarea stimei și iubirii părintești ce v'o păstrez.

Apreciez urările ce mi se fac în numele armatei: În toate clipele mari ale neamului, sabia și crucea au stat într'o binefăcătoare și salvatoare tovărășie pentru neamul nostru.

În deosebi trăește în sufletul meu și al tuturor credincioșilor mei din Ardeal recunoștința adâncă pentru ceace a făcut oastea română întru înfăptuirea unității noastre naționale.

Aceste sentimente de recunoștință vor rămânea vii și profunde în sufletele credincioșilor noștri din Ardeal și Biserica nu va înceta să se roage pentru armată, pentru gloriosul ei Comandant, pentru biruința Lui în toate împrejurările ce ne așteaptă.

Păstrându-ne sufletul curat, așa cum ni l-a dăruit Cel de sus, vom întimpina cu încredere și curaj toate greutățile zilei de azi și de mâine.

Simțămintele ce mi le-ați manifestat mă întăresc și încurajează și, mulțumindu-vă, rog pe bunul Dumnezeu ca binecuvântarea mea să pogoare asupra Dvoastră toate darurile Sale.

Puternice aclamări de „Să trăiască!” au acoperit cuvintele serbătoritului Chiariarh.

Transilvania, buletin de tehnică a culturii, Nr. 5, anul 66, Sept.—Oct. 1935, Sibiu. Cuprinsul: Dr. Iuliu Moldovan, Cuvânt la deschicerea adunării generale a „Astreii” în Satu-Mare; Dr. Gh. Preda: Gheorghe Pop din Băsești; Eugen Seleș: Probleme culturale la granița apuseană; Dr. L. Daniella: Propaganda igienică; Dr. I. Stoichița: Ancheta sanitară; Nicolae Colan: Cum se alcătuește o conferință religioasă.

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul **Telegraful Român**

Un răspuns celui ce face politica oficială a Budapestei. — În ședința camerei române din 3 I. c. președintele partidului maghiar, dl Gh. Bethlen, la discuția Mesajului, s'a prezentat ca vajnic susținător al politicii revizioniste din Ungaria și ca adevărat vrăjmaș al românilor în țara al cărei cetățean este.

Ministrul nostru de externe, dnul N. Titulescu, în răspunsul său arată cu toată dreptatea, că dl Bethlen nu poate să fie confundat cu masa minoritară maghiară din România, cu ungurii noștri doritori de viață pașnică și în bună înțelegere cu românii. Politica reprezentată de dl Bethlen nu vrea egalitate, ci privilegiu internațional pe seama minorității, crezând orbește că Ungaria milenară va reinvia „Ori, continuă dl ministru, ea, Ungaria milenară, nu va reinvia niciodată”.

Aplauzele furtunoase au acoperit cuvintele aceste ale ministrului nostru de externe.

INFORMAȚIUNI

Hirotoniri. Au fost hirotoniți întru presbiteri următorii clerici: Ioan Simedrea pentru Sohodol, biserica nouă, (Bran); Octavian Cocan, pentru Berivoi mari (Olt); Emilian Bența, pentru Sântămăria de peatră (Hateg); Partenie Tomuța, pentru Ormeniș (Sf. Gheorghe), din Arhiepiscopia Sibiului; și Dimitrie Rujan, pentru Șiria; Iosif Petrovici, pentru Iancavid (Iugoslavia); Teodor Cociu, pentru Roșia, toți trei din eparhia Aradului.

Mănăstire de maice ortodoxe se va inaugura Duminecă, în 8 Decembrie, la Cluj, în strada Avram Iancu. După sf. Liturghie, oficiată în capela mănăstirii, va urma inaugurarea festivă, la care va participa și dna Alexandrina Cantacuzino, prezidenta societății ortodoxe române a femeilor.

Conferință catihetică în parohia Lupeni au ținut preoții ortodocși români de pe Valea Jiului. Cu această ocazie s'au botezat cinci copii bapțiști și un evreu, cari împreună cu părinții lor au trecut la ortodoxie. Lecții practice au ținut preoții C. Zoican și I. Papița.

Ora străjerilor la radio. Secretariatul dela O. E. T. R. [Oficiul de educație a tineretului român], care se ocupă de problema îndrumării tineretului între 7—18 ani, organizează în fiecare Sâmbătă, dela ora 16—17, ora străjerilor la radio.

„Gândirea”, excelenta revistă, de sub direcția dlui Nichifor Crainic, va vorbi, în numărul din Ianuar 1936, despre: „Cazul dela Maglavii”.

Pe drum greșit. Ziare și reviste urmează tot mai cu din adinsul să raporteze despre minunile săvârșite la Maglavii și să arate efectele religioase și sociale observate pe urma celor petrecute în satul, astăzi celebru, de pe malul dunărean. Singură foaia mitropoliei blăjene, *Unirea*, și suratele ei de aceeași confesiune, alături de publicațiile jidovești, nu încetează cu batjocorirea ușoratică a lucrurilor petrecute în ortodox sat Maglavii. Acest drum greșit l-a apucat se pare și ziarul *America*, organul oficial al Uniunii și ligii societăților române din America, luând (în Nr. 131 din a. c.) o atitudine aproape identică, atât cu a foilor jidovești, cât și cu a celor papistașe dela noi.

Vor fi de sigur câțiva ortodocși și în societățile române americane, cari susțin acest organ și cari nu pot aproba atitudinea dușmănoasă a ziarului dela Cleveland, și prin urmare vor ști să intervină, cum vor socoti de cuviință, în interesul bunei reputații a românilor de acolo.

Ordinul ministerului de finanțe (din 15 Nov. 1935) referitor la *impachetarea* monetei metalice, dispune ca fișurile tip, să fie făcute din hârtie rezistentă, fără nici o altă imprimare, decât emblema sau semnătura care să permită identificarea provenienței fișicului specificarea conținutului, iar capetele vor fi sigilate cu ceară roșie. În fișurile tip, nu sunt admise decât un singur fel de monedă. Sacii tip vor fi făcuți din pânză rezistentă și bine cusuți, iar pe saci se va certifica cu cerneală conținutul monetei vărsate, emblema sau semnătura pentru identificare, și greutatea, — care atât la fișicuri, cât și la saci tip, este ușor de controlat, cu ocazia primirii lor, prin cântărire.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 8 Decembrie 1935, va predica părintele M. Neagu.

Duminecă, în 8 Decembrie 1935, ora 6 seara, va conferența, în sala mare a județului Sibiu, dl profesor Armeanu despre: A patra dimensiune.

Primăria municipiului Sibiu aduce la cunoștință că revizuirea *listelor electorale* pentru comună, cameră și senat ale orașului municipal Sibiu, pe anul 1936, se face în zilele dela 1 Decembrie—31 Decembrie 1936, la primărie, str. Mitropoliei Nr. 2, camera Nr. 31 unde fiecare îndreptățit poate cere înscrierea sau ștergerea din aceste liste.

Poșta redacțiunii

Coresp. în V. lungă. La timpul potrivit se face

Ocolul silvic, Valea Sadului

Nr. 1119. 1935 Decembrie 5.

Publicațiune

Se publică spre generala cunoștință, că în ziua de Sâmbătă 21 Decembrie 1935, ora 9 a m., în localul Ocolului silvic Valea Sadului din Sibiu, strada Avram Iancu Nr. 24, se va vinde prin licitație publică un număr de 806 arbori de esență stejar cu un volum de de 509 mc. lemn de construcție și 275 m. steri de lemn de foc din pădurea „Tufari” a Mitropoliei ortodoxe, Sibiu, situată în hotarul comunei Cisnădie.

Vânzarea se va face conform regulamentului de licitațiuni și cu aplicarea condițiilor generale pentru exploatarea pădurilor statului, publicate în Monitorul Oficial Nr. 102 din 12 Aug. 1912, cum și condițiile speciale, de cari amatorii pot lua cunoștință la Ocolul silvic Valea Sadului.

Estimațiunea din oficiu este de Lei 130.604, garanția provizorie este de Lei 7000 în numerar sau efecte publice. Supraoferte nu se primesc.

Șeful ocolului:
G. Martinescu
inginer-șef silvic

Nr. 251—1935 prot. [46] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Cisnădie, protopopiatul Sibiului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela apariție în *Telegraful Român*.

Retribuțiunile sânt:

1. Întregirea salariului.
2. Stola obișnuită în parohie.
3. 15 jug. fânaș din ref. agrară.
4. 5 st. lemne, la locuință.

Cererile de concurs provăzute cu toate documentele necesare se vor înainta în termen oficiului protopopesc Sibiu, în prealabil primind autorizația de candidare dela P. V. Consiliu arhiepiscopesc și, cu încuviințarea oficiului prot. să se prezinte în parohie.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial.

Sibiu la 7 Noembrie 1935.

Emilian Cioran
protopop.

Nr. 749—1935. [47] 1—3

Concurs

În temeiul Ord. P. Ven. Consiliu Arh. cu Nr. 9328—1935, se publică concurs pentru instituirea unui capelan cu drept de succesiune pe lângă parohul veteran Nic. Cărpinișan, dela parohia I Răhău, de clasa întâia, din protopopiatul Sebeșului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în *Telegraful Român*.

Capelanul va beneficia de următoarele venituri:

1. Jumătate din salariul C. preot Nic. Cărpinișan.
2. jumătate din sesiunea parohială de 8 jugăre 902 st.
3. Jumătate din toate veniturile stolare din parohie.

Cererile de concurs se vor prezenta oficiului protopopesc ortodox român al Sebeșului, în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererile de concurs și concesiune dela P. V. Consiliu Arhiepiscopesc, că pot candida la această parohie. Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc în vreo Duminecă sau sâmbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni.

Sebeș-Alba, 23 Noembrie 1935.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sebeșului, în înțelegere cu Consiliul parohial.

Vasile Oană
protopop.